

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΣΤ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 14 ΜΑΪΟΥ 1938

ΑΡΙΘ. 19

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κατὰ τὸν πρὸ ἔννεαστίας ἐπισυμβάντα μέγαν σεισμόν ἔπαθε μὲν ὁ θόλος τοῦ λεγομένου «Καθολικοῦ» τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μεγάλου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἦτοι τῆς ἐναντι τοῦ καλύπτοντος τὸν πάνσεπτον Ζωοδόχον τοῦ Σωτήρος Τάφου ἱεροῦ κουβουκλίου Βασιλικῆς καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐπισκευὴ αὐτοῦ δαπάναις τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπιστάσις τῆς ἀγγλικῆς Ἀρμοστίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ τελευταίου σεισμοῦ ἔπαθεν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸ ὄλον τοῦ Ναοῦ οἰκοδόμημα, ὥστε νὰ καταστῇ ἐτοιμόροπος, πρὸς πρόληψιν δ' ἀπεικταίων ἢ πολιτικῆ ἀρχῆς εὐρέθη, ὡς ἀνηγγείλαμεν, εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν εἰς αὐτὸν εἴσοδον τῶν προσκυνητῶν, εἰ μὴ μόνον κατὰ μικρὰς ομάδας, νὰ ἐπιτρέψῃ δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ἱερᾷ τελετὰς τῶν ἡμερῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας Ἐκκλησίας μόνον ὑπὸ ἰδίαν αὐτῶν εὐθύνην.

Οὕτω ὁ χριστιανικὸς κόσμος εὐρίσκεται πρὸ νέας περιπετειᾶς τῶν κυριωτέρων ἐκ τῶν ἱερῶν ἐν Παλαιστίνῃ προσκυνημάτων, διότι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κινδύνου ἀπειλεῖται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἐγγεγραμμένη ἐν Βηθλεὲμ περιβύστος Βασιλική. Ἡ ἱστορία τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἀποτελεῖται ὄντως ἐκ σειρᾶς δεινῶν περιπετειῶν. Τὸ ἀρχικὸν συγκρότημα τῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ σημερινῷ Νιῷ ἱερῶν προσκυνημάτων τοῦ Ἁγίου Τάφου, τοῦ Γολγοθᾶ, τῆς εὐρέσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλ. τῆ εὐσεβεῖ μερίμνῃ τῆς ἁγίας Ἐλένης ἐτιμωμένον μεμονωμένον ναὸν καὶ παρεκκλησίαν τρεῖς καταστραφέν καὶ ἀνοικοδομηθὲν ἀπὸ τοῦ 7' αἰ. μέχρι τοῦ 14' αἰ., ὠλοκληρώθη εἰς ἐνιαῖον μέγαν Ναὸν ἐπὶ τῶν Σταυροφόρων. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Σταυροφόρων ἤρχισαν ἄλλου εἴδους περιπέτειαι: οἱ περὶ κατοχῆς δηλονότι τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων πεισματώδεις ἀνταγωνισμοὶ μεταξὺ τῆς ἐκκαλαι ὑφισταμένης κτήτορος αὐτῶν ἐλληνικῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν λατίνων τὸ κατ' ἀρχάς, ἀκολούθως δὲ καὶ τῶν ἀρμενίων. Οἱ ἀγῶνες οὗτοι δὲν θὰ ἦσαν τόσον ὀξεῖς, οὐδὲ θὰ παρετείνοντο μέχρι καὶ σήμερον, ἐὰν δὲν συνέβαινον ἐναλλαγὴ διαφορῶν πολιτικῶν καθεστώτων ἐν Παλαιστίνῃ καὶ, τὸ κυριώτερον, ἐὰν δὲν ἐπενέβαινον ὑπὲρ τῶν ἐπὶ λυδῶν ξέναι δυνάμεις. Πέρσαι, ἄραβες, βυζαντινοί, σταυροφόροι, μαμελοῦκοι, σέρβοι, γεωργιανοί, τουρκοί, — πάντων τούτων ἡ διαδοχικὴ ἐπὶ τῆς Ἁγίας

Γῆς κυριαρχία ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν θέσιν τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, ἠναγκασμένης οὕτω νὰ διεξάγῃ πολυμέτερον ἀμυναν κατὰ τῶν σφετεριστῶν τῶν ἐπὶ τῶν προσκυνημάτων δικαιωμάτων τῆς. Κατὰ τοὺς ἀγῶνας τούτους τῆς Ἀδελφότητος πάντοτε τὸ ἐλληνικὸν γένος εὐρίσκειτο παρὰ τὸ πλευρόν τῆς συναγωνιζόμενον κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν, οὕτω δὲ μόλις ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Παρθενίου κατέστη δυνατὴ ἡ πλήρης ἀνάκτησις τῶν ἐπὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως δικαιωμάτων, ἦτοι περὶ τὰ μέσα τοῦ 17' αἰῶνος.

Ἡ κατὰ τὸ 1808 ὁμοῦ καταστρέψασα δλόκληρον τὸν Ναὸν πυρκαϊὰ ὑπέβησε τὸ ἔναυσμα νέων δραματικῶν ἐργῶν περὶ τὴν ἀνοικοδόμησιν αὐτοῦ ἀνταγωνισμῶν μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων, τῶν λατίνων καὶ τῶν ἀρμενίων, τῶν δύο τούτων ἑτεροδόξων πάντα λίθον κινήσαντων ὅπως ὑφαρπάσωσι παρὰ τῆς Τουρκίας τὸ δικαίωμα τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἵνα οὕτω ἀσφαλίσωσιν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τέως ἀνύπαρκτα κτητορικὰ δικαιώματα. Ἐνώπιον τοῦ κινδύνου ἐκείνου εἶχεν ἐξεγερθῆ σύμπαν τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος, τοιοῦτος δ' ὑπῆρξεν ὁ ἐνθουσιασμός, καὶ τσαούτη ἡ δραστηριότης καὶ ἡ γενναιοδωρία τῶν Ἑλλήνων ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναοῦ δαπάνη, ὥστε ἐπώλουν καὶ τὰ κοσμήματα καὶ τὰς οἰκίας τῶν ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου. Οἱ λατῖνοι καὶ οἱ ἀρμενιοὶ πᾶσαν ἐκίνησαν μηχανὴν πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἀνοικοδομήσεως: ὑπεκίνουν τὸν ὄχλον εἰς ταραχὰς κατὰ τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, προὔκालον ἐπαναστάσεις τῶν γενιτσάρων τῆς Ἱερουσαλὴμ πρὸς κακοποίησιν τῶν ἐλλήνων ἐργατῶν, ἐν γένει δ' οὐδὲν παρέλειψαν ὅπως ματαιώσωσι τὸ ἔργον. Παρὰ πάσας ἐκείνας τὰς λυσσαλέας ἀντιδράσεις ἡ ὅλη οἰκοδομὴ συνεπληρώθη τῇ 12 Σεπτεμβρίου τοῦ 1810 ἐπὶ σχεδίου τοῦ λεσβίου ἀρχιτέκτονος Κομνηνοῦ, ἐπιγραφὴ δὲ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου ἐλληνικὴν χαρακτηρισίζουσα τὴν οἰκοδομὴν ὡς «κτῆμα καὶ ἀφιέρωμα ἐν Χριστῷ Ρωμαίων (= Ἑλλήνων)» ἐτεκμηρίωσεν ἔτι ἀπαξ τὴν ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἐλληνικὴν κυριότητα, ὥστε κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας οἰκοδομῆς, τὰ γενόμενα τῇ ἐπιούσῃ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν (13 Σεπτ. 1810) ὁ ῥῶσος ἐν Ἱεροσολύμοις πρόξενος νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἄθλον ὡς «θαῦμα τῆς πίστεως τῶν Ἑλλήνων».

Διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως ὁμοῦ ἐκείνης δὲν ἔληξαν αἱ δραματικαὶ τοῦ περιμαχίτου Ναοῦ περιπέτειαι. Ἡ εἰς τὸν περὶ τὸν Νιὸν ἀγῶνα ἐνεργότερα ἀνταγωνιστικὴ ἀνάμιξις τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Γαλλίας,

δξυνθείσα, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1834 πτώσιν τοῦ θόλου αὐτοῦ, ἤγαγεν εἰς τὸν γνωστὸν κριμαϊκὸν πόλεμον, ὅστις ἀπετέλεσε τὸν ἀποφασιστικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ναοῦ σταθμὸν. Διότι, καίτοι εἰς τὴν ἀνοιχθόμην αὐτοῦ συνέβαλον ἀπὸ κοινοῦ ἡ Τουρκία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ρωσία, ἐν τούτοις δι' ἰδίου ἐπισήμου κοινοῦ πρωτοκόλλου ἀπέσχον πάσης ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἀξιώσεως (1862), μετὰ τὸ πέρας δὲ τῶν ἐργασιῶν (1869) αἱ κλεῖδες αὐτοῦ παρεδόθησαν εἰς τὸν Ἕλληνα Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Κύριλλον Β', ἔκτοτε ὀριστικῶς καθορισθέντος τοῦ καθεστώτος, τὸ ὅποιον εὖρον οἱ ἄγγλοι, ὅταν κατὰ τὸν τελευταῖον μέγαν πόλεμον κατέλαβον τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὴν Παλαιστίνην. Τοῦτο ἀκριβῶς τὸ καθεστῶς σεβασθεῖσα ἡ ἔκτοτε ἐντολοδόχος ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης δύναμις ἐπέκρεψε τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κατὰ τὸν πρὸ ἐννεαετίας ἐπισυμβάντα σεισμὸν βλαβέντος θόλου τοῦ ναοῦ δαπάνη μόνον τῶν Ἑλλήνων, παρὰ τὰς ἀξιώσεις τῶν λατίνων, ἔχομεν δὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ αὐτὸς τοῦ καθεστώτος σεβασμὸς θὰ ἐπιδειχθῆ καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ περιπτώσει, οἷοςδήποτε κἂν ἐγκριθῆ τρόπος ἀποκαταστάσεως τῆς ἐτοιμορρόλου οἰκοδομῆς.

Τὸν περὶ τοῦ Παναγίου Τάφου εὐσεβὴ αὐτοῦ ἐνθουσιασμὸν ἐπέστη καὶ πάλιν ὁ καιρὸς νὰ ἐπιδείξῃ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἐκπαλαί περιέπον τὰ Πανάγια ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῆ Προσκυνήματα ὡς ἰδίαν καὶ ἱερὰν ἀναφαιρετὸν ἰδιοκτησίαν, προτίμησεν ἕκαστοτε νὰ πάθῃ καὶ νὰ δώσῃ τὰ πάντα, ἵνα μὴ στερηθῆ τῆς τιμαλφεστάτης τῶν πατέρων του κληρονομίας, διὰ τοῦτο ὁ καὶ πάντοτε προσήχετο ἐν μεγάλῃ προθυμίᾳ καὶ ἐτοιμότητι ἐπίκουρον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Παναγίου Τάφου, καταπλήττον τὸν κόσμον διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ θαυμαστῶς ἐκδηλουμένης ἀγίας ὁρμῆς καὶ ἐθελοθυσίας. Εἰς τὸν ἐνθεον τοῦτον τῆς φιλοτιμίας του ζῆλον ὀφείλεται ἡ μέχρι σήμερον ἀκεραία καὶ ἰσχυρὰ ἐπὶ τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων κυριότης αὐτοῦ. Τούτου ἕνεκα οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν κρίσιμον στιγμήν, καθ' ἣν ἀπειλεῖται διὰ καταρρέσεως ὁ ἀνάσπας τοῦ Κυρίου Τάφου καὶ ἀπαιτεῖται ἡ ἐξεύρεσις ποσοῦ ἐκ £ 50,000, ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῶν συνεισφορῶν του γενναίως θὰ συμμετάσχῃ εἰς τὰς ἐπισκευὰς τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, ἐπιβεβαιῶν διὰ πολλοστὴν πάλιν φορὰν τὰ ἀπαράγραπτα ἐπ' αὐτῶν δικαιώματά του. Ἄτομα, Κοινότητες, Δῆμοι, παντεῖοι Ὀργανισμοὶ καὶ Τράπεζαι θὰ ἀμιλληθῶσι τὴν γενναίαν καὶ εὐσεβόφρονα ἀμιλλαν, ὅπως ἐν βραχεῖ ἀποτελεσθῆ ἡ ἀπαιτούμενη διὰ τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον ἑλληνικὴ συμβολή, καταδεικνύοντες ἔτι ἀπαξ «τὸ θαῦμα τῆς πίστεως τῶν ἑλλήνων».

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΓΕΝΕΣΙΣ

Β'. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον.
Γενέσ. 42, 1-45, 28.

I. Τὸ πρῶτον ταξίδιον. Γενέσ. 42, 1-39. 1ον. Ὁ Ἰακώβ στέλλει τοὺς υἱοὺς του εἰς Αἴγυπτον, στ. 1-5.

α'. Ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἰακώβ πρὸς τὰ τέκνα του, στ. 1-2. β'. Ἀναχώρησις ἐκ Χεβρών· ἀφιξίς εἰς Αἴγυπτον, στ. 3-5. 2ον. Συνέντευξις τοῦ Ἰωσήφ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του, στ. 6-17. α'. Ἀρχὴ τῆς συνεντεύξεως, στ. 6-8. β'. Ἡ μομφὴ ἐπὶ κατασκοπεῖα, στ. 9-13. γ'. Ὁ Ἰωσήφ μεταχειρίζεται αὐτοὺς ὡς κατασκόπους, στ. 14-17. 3ον. Ὁ Συμεὼν κρατεῖται ὡς ὄμηρος, στ. 18-25. α'. Πρότασις τοῦ Ἰωσήφ περὶ κρατήσεως ὁμήρου, στ. 18-20. β'. Οἱ ἀδελφοὶ ἐμβλέπουσι τιμωρίαν Ἄνωθεν διὰ τὸ ἔγκλημά των, στ. 21-22. γ'. Ἡ συγκίνησις τοῦ Ἰωσήφ, στ. 23-24. δ'. Ὁ Συμεὼν κρατεῖται ὡς ὄμηρος, στ. 24β. ε'. Ὁ Ἰωσήφ ἐφοδιάζει τοὺς ἀδελφούς του κρύπτων ἐντὸς τῶν σάκκων αὐτῶν τὰ χρήματά των. 4ον. Οἱ ἐννέα ἀδελφοὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰακώβ, στ. 26-38. α'. Ἀναχώρησις ἐξ Αἴγυπτου, στ. 26. β'. Ἐπεισόδιον εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, στ. 27-28. γ'. Διήγησις εἰς τὸν Ἰακώβ ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ταξιδίου, στ. 29-34. δ'. Ἀνεύρεσις τῶν χρημάτων εἰς τοὺς σάκκους των. Ὁ φόβος των, στ. 35. ε'. Ἐπίμονος ἄρνησις τοῦ Ἰακώβ πρὸς ἀποστολὴν τοῦ Βενιαμίν εἰς Αἴγυπτον. Ἡ μεσολάβησις τοῦ Ρουβὴν, στ. 36-38. 5ον. Ἡ ἐπίτασις τῆς πείνης, στ. 39.

II. Δεύτερον ταξίδιον τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰωσήφ. Γενέσ. 43, 1-45, 28. 1ον. Ὁ Ἰακώβ συγκατατίθεται νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ ὁ Βενιαμίν, Γεν. 43, 1-14. α'. Ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἰακώβ πρὸς ἀναχώρησιν, στ. 1. β'. Ὁ Ἰούδας ἐπιμένει νὰ παραλάβωσι καὶ τὸν Βενιαμίν, στ. 2-4. γ'. Οἰκογενειακὸν συμβούλιον περὶ ἀποστολῆς τοῦ Βενιαμίν, στ. 5-10. δ'. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται εἰς Αἴγυπτον, φέροντες διπλοῦν τὸ ἀργύριον, δῶρα πρὸς τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸν Βενιαμίν, στ. 10β-14. 2ον. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἐνώπιον τοῦ οἰκονόμου του, στ. 15-24. α'. Ὁ οἰκονόμος εἰσάγει τοὺς ἀδελφούς εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ, στ. 15-16. β'. Ὁ φόβος τῶν ἀδελφῶν· ὁμολογία διὰ τὸ ἀνευρεθῆν εἰς τοὺς σάκκους των ἀργύριον, τὸ ὅποιον δηλοῦσιν ὅτι ἐπιστρέφουσι, στ. 17-21. γ'. Ὁ οἰκονόμος φιλοφρόνως δίδει θάρος εἰς αὐτούς, στ. 22-23. δ'. Οἱ ἀδελφοὶ ἐτοιμάζουσι τὰ πρὸς τὸν Ἰωσήφ δῶρα, στ. 24. 3ον. Νῆα συνομιλίας τῶν ἀδελφῶν μετὰ τοῦ Ἀντιβασιλέως, στ. 25-33. α'. Ἡ προσφορὰ τῶν δώρων, στ. 25. β'. Ὁ Ἰωσήφ διερωτᾷ περὶ τοῦ πατρὸς του, στ. 26-27. γ'. Ὁ Ἰωσήφ ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Βενιαμίν, στ. 28-30. δ'. Οἱ ἀδελφοὶ παρακάθηνται εἰς γεῦμα μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, στ. 30β-33α. ε'. Ἡ πρὸς τὸν Βενιαμίν προτίμησις τοῦ Ἰωσήφ, στ. 33β. 4ον. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ κατηγοροῦνται ἐπὶ κλοπῇ. Γενέσ. 44, 1-13. α'. Τὸ ἀργυροῦν ποτήριον τοῦ Ἰωσήφ κρύπτεται κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν σάκκον τοῦ Βενιαμίν, στ. 1-2. β'. Ἀναχώρησις ἐξ Αἴγυπτου τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰωσήφ, στ. 3. γ'. Ἡ τεχνητὴ κατηγορία τοῦ Ἰωσήφ, στ. 4-5. δ'. Ἡ ἔρευνα καὶ ἡ κατακράτησις τῶν ἀδελφῶν, στ. 6-12. ε'. Ἡ ἀπελπισία των, στ. 13α. στ'. Ἡ ἐπιστροφὴ των πρὸς τὸν Ἰωσήφ, στ. 13β. 5ον. Ὁ Ἰούδας προσφέρεται νὰ κρατηθῆ ἀντὶ τοῦ Βενιαμίν, στ. 14-34. α'. Αἱ ἐπιτιμήσεις τοῦ Ἀντιβασιλέως, στ. 14-15. β'. Πρώτη πρότασις τοῦ Ἰούδα ἀπορριφθεῖσα ὡς ἄδικος, στ.

16-17. γ.) Ὑπέροχος λόγος τοῦ Ἰούδα ἐξιστορῶν τὰ κατὰ τὸν Βενιαμίν, στ. 18-32. δ.) Ὁ Ἰούδας προσφέρει τὴν ἐλευθερίαν του πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Βενιαμίν, στ. 33 34. 6ον. Ὁ Ἰωσήφ φανερόνεται εἰς τοὺς ἀδελφούς του, Γενέσ. 45.1-15. α.) Ἡ ἀναγνώρισις, στ. 1-3. β.) Ὁ Ἰωσήφ ἐμψυχώνει τοὺς τεταραγμένους ἀδελφούς του, στ. 4-8. γ.) Ἐπείγουσα παραγγελία πρὸς τὸν πατέρα του νὰ κατοβῆ εἰς Αἴγυπτον, στ. 9 13. δ.) Τεκμήρια δημοβίας συμπαθείας ὅλων τῶν ἀδελφῶν, στ. 14-15. 7ον. Ἀναχώρησις τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰωσήφ, στ. 16-28. α.) Αἰ φιλοφροσύνη τοῦ Φαραὼ πρὸς τὴν οἰκογένειαν Ἰωσήφ, στ. 16-20. β.) Τὰ πλούσια δῶρα τοῦ Ἰωσήφ, στ. 21 24. γ.) Ἡ ἐπάνοδος.—Ἡ χαρὰ τοῦ Ἰακώβ, στ. 25-28.

E. I. K.

ΙΩΑΝΝ ΚΑΡΜΙΡΗ
ΥΠΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

[3]

III

Προτεσταντικαὶ ἐπιδράσεις

Μεταβαίνουεν, τελευταίον, εἰς σύντομον ἐξέτασιν τῶν προτεσταντικῶν ἐπιδράσεων ἐπὶ τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας. Αὗται ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λατινικάς καὶ φιλοσοφικάς εἶνε πολὺ κατώτεροι καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν σημασίαν, ἐντελῶς δὲ πρόσκαιροι καὶ προσωπικαί, ὅπως ἀνεπηρέαστον ἀφήσασαι τὴν Ὀρθόδοξον Θεολογίαν.

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα εἰσόδου προτεσταντικῶν ἰδεῶν εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολὴν ἔλαβε χώραν τελευτῶντος τοῦ ἰσ' καὶ ἀρχομένου τοῦ ιζ' αἰῶνος. Ἦρξατο ἀπὸ τῆς νοτιοδυτικῆς Ρωσίας, ἐνθα οἱ Ὀρθόδοξοι, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἐπιβληθείσης αὐταῖ· διὰ τῆς βίας ὑπὸ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς καθολικῆς Πολωνίας Οὐνίας, ἠναγκάσθησαν νὰ συμμαχήσωσι μετὰ τῶν Διαμαρτυρομένων κατὰ τῆς Ῥώμης· ἐντεῦθεν δὲ λεληθότως καὶ ἀσυνειδήτως ἤρξατο ἀσκουμένη προτεσταντικὴ τις ἐπ' αὐτῶν ἐπίδρασις, ἐκδηλωθεῖσα ἰδίως ἐν ταῖς ἀντιλατινικαῖς πολεμικαῖς συγγραφαῖς τῶν Ὀρθοδόξων, ἐν αἷς οὐχὶ σπανίως συναντᾷ τις τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἐπιχειρηματολογίαν τῶν Προτεσταντῶν. Ἐσυνεχίσθη δὲ καὶ ἐκορυφώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς λεγομένης Λουκαρείου Ὁμολογίας, ὡς καὶ τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ. Παρακαμπτομένου τοῦ ζητήματος τῆς γνησιότητος ἢ μὴ τῆς ἐν λόγῳ Ὁμολογίας, περὶ οὗ ἀλλαγῆ ἠσχολήθημεν, οὐδεμία χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι τελεῖ αὕτη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν καλβινικῶν συμβολικῶν βιβλίων, καὶ δὴ πρῶτον μὲν καὶ κυρίως τῆς Institutio christiana religionis τοῦ Καλβίνου, κατὰ δευτέρον δὲ λόγον καὶ ἐν μέρει τῆς Confessio Gallicana καὶ τῆς Confessio Belgica. Ἐκ τῶν 18 ἀρθρων καὶ τῶν 4 ἐρωτήσεων τῆς Λουκαρείου Ὁμολογίας ὀρθόδοξα εἶνε μόνον τὸ 1, τὸ 7 καὶ ἐν μέρει τὸ 6 ἀρθρον, ἦτοι περὶ τοῦ τριαδι-

κοῦ τοῦ Θεοῦ, τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καὶ τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς μεταδόσεως αὐτῆς. Τοῦναντίον προτεσταντικὰ ἐν γένει εἶνε τὰ ἀρθρα 2,3,9,10,11,12,13,14,15 καὶ 17, ὡς καὶ ἡ 3 ἐρώτησις, ἦτοι περὶ ἁγίας Γραφῆς καὶ ἱερᾶς Παραδόσεως, Ἐκκλησίας, θείου προορισμοῦ, δικαιώσεως ἐκ μόνης τῆς πίστεως, αὐτεξουσίου, ἀριθμοῦ τῶν μυστηρίων καὶ μάλιστα τοῦ τῆς θείας εὐχαριστίας, ἐξ ὧν πάλιν καθάρως καλβινικὰ εἶνε τὰ ἀρθρα 2 καὶ 17. Τέλος ὡς ἡμικαλβινικὰ καὶ διαλλακτικὸν σκοπὸν ἔχοντα δέον νὰ χαρακτηρισθῶσι τὰ ἀρθρα 4,5,8,16 καὶ 18, ὡς καὶ αἱ ἐρωτήσεις 1,2 καὶ 4, ἦτοι περὶ ἁγίας Γραφῆς, δημιουργίας, θείας προνοίας, Ἁγίων καὶ ἱερῶν εἰκόνων αὐτῶν, βαπτίσματος καὶ τῶν μετὰ θάνατον. Ἀλλὰ κατὰ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας τῆς Λουκαρείου Ὁμολογίας ἐξηγέρθη σύσσωμος ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ δι' ἄλληπαλλήλων τοπικῶν Συνόδων κατεδίκασεν αὐτήν, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔσχεν αὕτη ἐπὶ τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας, πλὴν εὐαρίθμων τινῶν θεολόγων, εἶον τοῦ Κυρίλλου Λουκάρεως, τοῦ Θεοφίλου Κορυθαλέως, τοῦ Ἰωάννου Καρυοφύλλου καὶ τινων ἄλλων. Ῥητέον ὅμως ὅτι ὁ βαθμὸς τῆς ἐπὶ τῶν θεολόγων τούτων προτεσταντικῆς ἐπιδράσεως ἀγνοεῖται, ὑπὸ τινων μάλιστα καὶ τελείως ἀμφισβητεῖται, θεωρουμένης τῆς προσκλήσεως καὶ συμπαθείας αὐτῶν πρὸς τὸν Προτεσταντισμὸν μᾶλλον ὡς φαινομενικῆς, καὶ ἐξηγουμένης ἐκ τοῦ μίσους καὶ τῆς πολεμικῆς αὐτῶν κατὰ τῆς Ῥώμης καὶ τῶν κατακτητικῶν σχεδίων τῆς, ἔτι δὲ καὶ τῆς ἀντιδράσεως αὐτῶν κατὰ τῶν θεολογικῶν λατινικῶν ἐπὶ τῶν Ὀρθοδόξων ἐπιδράσεων.

Ὅσαύτως προτεσταντικὴ τις ἐπίδρασις κατελογίσθη καὶ ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Μητροφάνους Κριτοπούλου, τοῦ συγγραψαντος ἐν ἔτει 1625 ἐν Ἐλμστὰδῃ τῆς Γερμανίας τὴ παρακλήσει διαμαρτυρομένων θεολόγων τὴν γνωστὴν ὀρθόδοξον Ὁμολογίαν του, καὶ εἰδικῶς ἐν τῇ περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν μυστηρίων εἰς δύο τάξεις καὶ τῇ περὶ τῶν δευτεροκανονικῶν βιβλίων τῆς ἁγίας Γραφῆς διδασκαλίᾳ αὐτοῦ. Νομίζομεν ὅμως, ὅτι ἐνταῦθα ἔπεται ὁ Κριτόπουλος οὐχὶ τῇ διδασκαλίᾳ τῶν Διαμαρτυρομένων, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀρχαίων Πατέρων Μεγάλου Ἀθανασίου, Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ καὶ Ἱερωνύμου καὶ ὅτι μᾶλλον ἀνεπιτυχῶς ἢ ἀπὸ σκοποῦ ἀσφαλῶς καὶ διαφορουμένως ἐξεφράσθη πρὸς προσέλκυσιν τῶν Διαμαρτυρομένων εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Τέλος σοβαρὰ προτεσταντικὴ ἐπίδρασις ἠσκήθη κατὰ τὸν ιη' αἰῶνα ἐπὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ῥωσικῆς Θεολογίας, ὀφειλομένη εἰς τὸν μέγαν Ῥῶσον θεολόγον Θεοφάνην Προκοποβίκιον, ὅστις λόγῳ τῆς τερραστίας ὁπῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Ῥωσικῆς Θεολογίας ἔθεσεν αὐτὴν κατὰ μέγα μέρος ὁμοίως ὑπὸ προτεσταντικῆν ἐπίδρασιν. Διότι οὐ μόνον ὁ θεολόγος οὗτος ἐθεολόγη ἐπὶ προτεσταντικοῦ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἐπὶ ὀρθοδόξου ἰστάμενος, ἀλλὰ προσέτι καὶ οὗτος καὶ οἱ πολυάριθμοι μαθηταὶ καὶ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἔγραψαν θεολογικὰ συγγράμματα καὶ δὴ καὶ διδασκτικὰ βιβλία κατὰ προτεσταντικὰ πρότυπα, πρὸς τούτους δὲ ἔν τισιν ἐκκλησιαστικαῖς σχολαῖς καὶ ἀκαδημαῖς τῆς Ῥωσίας

κατὰ τὸ δεύτερον ἤμισυ τοῦ 17^{ου} αἰῶνος ἡ διδασκαλία ἐγένετο ἐπὶ τῇ βίσει προτεσταντικῶν διδασκτικῶν ἐγχειριδίων καὶ ἔστιν ὅτι ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ τούτων. Ἐπομένως θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ ἐκουσία λατινικὴ αἰχμαλωσία τοῦ προηγουμένου 15^{ου} αἰῶνος ἐν Κιέβφ ὑπὸ τοῦ Μογίλα, μεταβλήθη νῦν ἐν Πετροπόλει ὑπὸ τοῦ Προκοπιβίκου εἰς ἐκουσία προτεσταντικὴν αἰχμαλωσίαν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐν τῇ θέσει τοῦ Σχολαστικισμοῦ ἀνεφίη νῦν ὁ κίνδυνος τοῦ Μυστικισμοῦ καὶ τῆς Γερμανικῆς Θεοσοφίας, ὡς ἀποφαίνεται ὁ αὐτὸς Ρῶσος θεολόγος Florovsky. Τὸ δὲ σπουδαιότερον εἶνε, ὅτι οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἐπιφανεῖς Ῥῶσοι θεολόγοι καὶ μητροπολίται Μόσχας Πλάτων, Φιλόρετος καὶ Μεκάριος ἔμειναν τελείως ἕνοι πάσης δυτικῆς καὶ δὴ καὶ προτεσταντικῆς ἐπιδράσεως.

Ἐκ τῶν προειρημέων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ὀρθοῦσα θεολογικὴ σκέψις ἀπὸ τοῦ 15^{ου} αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς διὰ τῶν σχολῶν τοῦ Μογίλα καὶ τοῦ Προκοπιβίκου ἐτέθη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὑπὸ λατινικὴν καὶ προτεσταντικὴν κηδεμονίαν, ὡς ἔγραφε καὶ ὁ πρό τινας τελευτήσας ὄωσος μητροπολίτης Κορλοβιτίου Ἀντώνιος. Ἐπὶ πλέον δὲ νομίζομεν, ὅτι ἡ ἑτεροδόξος Θεολογία ἐπηρέασε περισσότερο τὴν Ῥωσικὴν ἢ τὴν Ἑλληνικὴν Θεολογίαν. Παρὰ πάντα δ' ἕμως ταῦτα ἀπὸ τοῦ Φιλαρέτου ἤρχισε καὶ βαθμηδὸν μετὰ ταῦτα συνεπληρώθη ἐν τῇ Ῥωσικῇ Θεολογίᾳ ἡ ὑπερνίκησις πασῶν τῶν δυτικῶν—ὁμολογιακῶν καὶ προτεσταντικῶν—ἐπιδράσεων, διὰ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ τῆς προσφυγῆς πρὸς τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας.

Οὕτως ἄρα δύναται τις γενικῶς νὰ ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 17^{ου} αἰῶνος, ἡ Ὀρθόδοξος Ῥωσικὴ Θεολογία καὶ μικρὸν πρότερον ἢ Ἑλληνικὴ, ἀπαλλαγείσαι τῶν λατινικῶν καὶ τῶν προτεσταντικῶν ἐπιρροῶν, ἐπανέρχονται βραδέως χωροῦσαι πρὸς τὰς πρώτας πηγὰς τῆς ἀρχαίας ἀνοθεύτου Πατερικῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ὀρθόδοξοὶ τινες θεολόγοι τοῦ παρελθόντος ὡς καὶ τοῦ παρόντος 17^{ου} αἰῶνος, σπουδάζαντες ἐν προτεσταντικαῖς θεολογικαῖς σχολαῖς καὶ ἐγκύψαντες εἰς τὴν μελέτην προτεσταντικῶν συγγραμμάτων, φαίνονται τελούντες ὑπὸ προτεσταντικὴν νὰ ἐπίδρασιν, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ σπουδάζαντες ἐν καθολικαῖς πανεπιστημίοις φαίνονται ὑποστάντες ὁμολογιακῶν νὰ ἐπίδρασιν. Οἱ θεολόγοι δ' ὅμως οὗτοι ἀποτελοῦσι μεμονωμένας τινὰς καὶ ἀσημάντους ἐξαιρέσεις, ἐνῶ ἡ σύγχρονος Ὀρθόδοξος Θεολογία ἐν τῷ συνόλω αὐτῇ, εἰς νέαν περιόδον ἐξελξῆς εἰσελθοῦσα, παρακολουθεῖ μὲν καθηκόντως τὰς προόδους τῆς ἑτεροδόξου Θεολογίας καὶ ἐπωφελεῖται ἐκ τῶν μὴ ἐχόμενων τοῦ δόγματος ἢ ἐν οἷς ὁμοφωνία μετὰ τῶν διαφορῶν Ὀμολογιῶν ὑφίσταται, ὑποβάλλει δ' ὅμως ὑπὸ τὸ κριτήριον τῆς ὀρθοδόξου Παραδόσεως τὰς δογματικὰς διαφορὰς καὶ ἐν γένει τηρεῖ ἐπιμελῶς ἑαυτὴν μακρὰν πάσης ὀθενείας ἐπιδράσεως.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Καιρὸς νὰ ἀφυπνισθῆ.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σόφιας Στέφανος, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τοῦ μετὰ τὸ Πάσχα ἰδιαζόντως ἐνιαθέτως ἐν Ρωσίᾳ ἀντιχριστιανικοῦ διωγμοῦ, τοῦ ὁποίου τέτα ὄνματα ἐπῆρξαν πολυάριθμοι κληρικοί καὶ λαϊκοί, ἐδημοσίευσεν ἔκκλησιν διαμαρτυρίας κατὰ τῶν ἀφανιστῶν σοβιετικῶν κατὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ ἐγκλημάτων πρὸς πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Τοὺς ἐπαγγελθέντας τὴν δημιουργίαν γῆτινον παραδείσου καὶ πᾶσαν εὐδαιμονίαν ἐλέγχων ἀπὸ τῆς φρικτῆς ἐπὶ εἰκοσαετίαν δλὴν πραγματικότητος, κατὰ τὴν ὁποίαν οὐ μόνον ἐνετάθησαν εἰς τὸν ὑψίστον βαθμὸν αἱ στερήσεις τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ καὶ ἐβασίλευσεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ κράτους ἡ ἐσχάτη πτωχεία, ἀλλὰ καὶ ἐξητελέσθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀνθρωπίνη προσωπικότης, ὥστε νὰ στερηθῆ παντελῶς τοῦ δικαιώματος τοῦ σκέπτεσθαι, τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ τοῦ πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ζῆν, διαδηλοῦν δημοσίᾳ τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν φρίκην διὰ τὸν τρομερὸν ἐκβιασμὸν τῆς ρωσικῆς ψυχῆς. «Ἄν ἐλησμονήθη—λέγει σὺν ἄλλοις—πόσῃ ὁργῇ ἐν ὅλῳ σχεδὸν τῷ κόσμῳ προδύκαλεσεν ἡ θανάτωσις δύο μεγάλων ἰταλῶν ἐγκληματιῶν, πρόσφατοι δὲ εἶναι αἱ ζῶνται ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ διαμαρτυρίαι κατὰ τῆς μήπω ἐν τούτοις πραγματοποιηθείσης διώξεως τῶν ἔβραίων τῆς Ρουμανίας. Ἡ ἐπὶ ὀμοτάτων ὅμως δεσποτῶν, ἐστερημένων ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐχρόνιων «καρδίαν θηρίων» καταβασάνισις ἐνὸς μεγάλου λαοῦ, ἐξέβρισις τοῦ Χριστοῦ καὶ παντὸς ἱεροῦ καὶ ὁσίου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καὶ ἡ ἀπειλὴ νὰ καταπλημμυρίσῃ τὸν κόσμον δλόκληρον διὰ τῆς φρενητιώδους τῶν αἰμιῶν, δὲν προκαλεῖ εἰς τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς φρίκην καὶ ἀποστοργῆν, οὐδὲ ἰσχυρὰν καὶ ἀλληλέγγυον διαμαρτυρίαν. Τὰ δὲ διαπραττόμενα ἐν Ρωσίᾳ δὲν ἀποτελοῦν μόνον σκληρότατον ἐκβιασμὸν τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἀπειλὴν κατὰ τοῦ κόσμου παντός. Καιρὸς νὰ ἀποσεισθῇ τὴν νάρκην ὁ πεπολιτισμένος χριστιανικὸς κόσμος, νὰ ἀφυπνισθῆ ἢ ἀνθρωπίνῃ συνείδησις νὰ καταστιγματισθῆ ἢ κατὰ τοῦ πολυπαθοῦς ρωσικοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας του ἀσκουμένη βία καὶ νὰ καταδικασθῆ ὡς ἡ ἀτιμότερα κακοτογία διὰ τὸν πεφρωτισμένον εἰκοστὸν ἡμῶν αἰῶνα.

* Ὁ γνωστὸς διὰ τὰς κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπιθέσεις του γερμανὸς κόμης Reventlow ἐδημοσίευσεν πρὸ τινας ἐν τῷ ἔπ. αὐτοῦ ἐκδιδόμενῳ περιοδικῷ «Reichswacht» ἀρθρον περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ ἀποσπῶμεν τὴν ἐξῆς περιγραφήν: «Τὸ μέγιστον ἄξιωμα τῶν τελευταίων αἰῶνων εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ ἐπίδρασις του εἶνε καθαρῶς πνευματικὴ ἀντρεψόμενος ὑπὸ πολλῶν, μνηστικῶν ὑπὸ ἄλλων καὶ διαρκῶν, ἀκόμη ἀμφισβητούμενος, παραμένει μία προσωπικότης, τῆς ὁποίας ἡ ἀκτινοβολία ἐδύναται ἡμῶν ὄψῃ. Ζῆ καὶ σήμερον ὡς ἔζησεν ἀπὸ 1900 ἔτων. Ἄν ὁ μαγγῆλος κατακητήσῃ Τεγγίς—Χάν, ὁ κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα κατακίησας τὸ μέγιστον τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑβραίας, δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς μίαν ἐκρηκτὴν φυσικὴν δυνάμιν, ὁποία εἰς σεσημὸς ἢ μία λαίλαψ, ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὡς μία εἰσδύρησις πνεύματος σφαιρῶν ἀνωτέρων θείας πηγῆς. Εὐδρισκόμεθα

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΕΤΟΥΣ 1937

(Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1937)

Α.—ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Ἐκ Δωρεῶν Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν	79.301.80	Ἐνισχύσεις εἰς Ἄσυλο, Φιλ. Ἰδρύματα κλπ.	128.229.—
» Δωρεῶν ἰδιωτῶν, Τραπεζῶν κλπ.	64.927.20	Βοηθήματα ἀπόρων σπουδαστῶν	30.645.75
» Προῦτολογισμῶν ἰερῶν Ναῶν	20.275.—	» » Κληρικῶν	10.725.—
» Ποσοστοῦ 35 ο)ο ἐπὶ ἔργου «Ἡμ. Πτωχῶν»	247.983.—	Φάρμακα καὶ περιθάλψεις ἀσθενῶν	13.623.—
» » 5 ο)ο » ἐσόδ. Ἐν. Φιλ. Ταμείων	67.693.—	Βοηθήματα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων	115.360.—
» Δίσκων ἐν τοῖς Ναοῖς	67.346.35	Συντήρησις Λαϊκοῦ Ἰατρείου Ἀθηνῶν	7.557.70
» Τόκων ἀποθεματικῶν	1.837.—	» » » Πειραιῶς	22.734.10
» κληροδοτημάτων	20.000.—	Ἀποφυλακίσεις κρατουμένων διὰ μικρὰ χρέη	10.356.20
» τῆς πωλήσεως διπλοτύπων κλπ.	2.300.—	Ἐσώρουχα, ὑποδήματα κλπ. κρατουμένων	40.565.40
Ἐξ ἀπροβλέπτων	—	Ἐσώματα παίδων κρατουμένων γυναικῶν	11.077.—
» ἐπιχορηγήσεων Ἐπιχειρήσεως Κρατικῆς Ἀντιλήψεως	50.000.—	Ἐξοδα γενικά	23.249.—
	Σύνολον	Βοηθήματα εἰς εἶδος	787.50
Ἐπιπλέον Ταμείου π. ἔτους	257.772.—	Ἐιστήρια ἀπόρων	4.140.—
		Προμήθειαι ἀπόρων κορασίδων	800.—
		Καθημερινὰ βοήθ. καὶ περιθάλψεις ἐν γένει	237.971.80
		Ἐνισχύσεις ἐνοριακῶν Φιλοπτ. Ταμείων	4.700.—
		Ἐξοδα κηδεύσεως ἀπόρων	2.425.—
		Χαρτόσημα δημ. πρὸς ἕκδ. ἀδειῶν γαμ. ἀπόρων	7.757.60
		Σύνολον	672.704.05
		Ἐπιπλέον Ταμείου 31 Δ/βρίου 1937	206.711.30
	Γεν. Σύνολον		879.415.35

ΠΙΝΑΞ

Νοσηλευθέντων ἀπόρων ὑπὸ τῶν Λαϊκῶν Ἰατρειῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἔτος 1937.

A) Ἐπιπλέον Ταμείου Ἀθηνῶν

I) Τμήμα Παθολογικῶν	} ἄτομα	1.330
Παιδιατρικῶν		
II) Τμήμα Παθολογικῶν	} >	35
Γυναικολογικῶν		
		1.365

B) Ἐπιπλέον Ταμείου Πειραιῶς

I) Τμήμα Παθολογικῶν	365	
II) > Παιδιατρικῶν	36	
III) > Χειρουργικῶν	397	
IV) > Ὀφθαλμολογικῶν	301	1.097
		2.462

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

	Ἐσοδα	Ἐξοδα
I) ΓΕΝ. ΦΙΛΟΠΤ. ΤΑΜΕΙΟΥ	621.643.35	2.597.410.30
II) ΕΝΟΡ. ΦΙΛΟΠΤ. ΤΑΜΕΙΩΝ	2.976.691.—	672.704.05
	<u>3.597.334.35</u>	<u>3.270.114.35</u>

Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ἰδρύματος τῆς 29ης Μαρτίου 1938.

Ὁ Πρόεδρος
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ Ταμίας
ΑΛ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Ὁ Λογιστὴς Ἀρχιπῆς
ΤΑΚΗΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

B. ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΦΙΛΟΠΤΩΧΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Φιλόπτωχα Ταμεία Ἀθηνῶν	Ἔσοδα	Ἐξόδα	Φιλόπτωχα Ταμεία Ἀθηνῶν	Ἔσοδα	Ἐξόδα
1) Μητροπόλεως Ἀθηνῶν	128.341.—	80.678.—	73) Ἀγ. Τρόφανος Κολωνοῦ	4.693.—	4.693.—
2) Ἀγ. Ἀθανασίου Θηραίου	5.570.—	5.136.—	74) * Φιλίππου Βλασσαροῦς	9.805.—	9.142.—
3) > Αἰκατερίνης Πλάκας	5.287.—	8.189.—	75) > Φωτεινῆς Ἱλισσοῦ	8.440.—	8.440.—
4) > > Πετραλώνων	7.400.—	7.400.—	76) > > Ν. Σφόρη;	61.348.—	57.971.—
5) > Ἀναργύρων Ψυρῆ	9.355.—	9.125.—	77) Ζωοδ. Πηγῆς Καλογρέξης	21.602.—	20.773.—
6) > Ἀνδρέου Κ. Πετραλώνων	7.392.—	6.317.—	Φιλόπτωχα Ταμεία Πειραιῶς		
7) > Ἀποστόλων Θηραίου	7.800.—	6.500.—	78) Ἀγ. Τριάδος	65.988.—	62.393.—
8) > > Ὑμητοῦ	9.073.—	8.418.—	79) * Ἀναλήψας	8.119.—	8.210.—
9) > Ἀσωμάτων Θηραίου	35.402.—	20.245.—	80) > Βλασίου	50.666.—	43.269.—
10) > Ἀγνεμίου Γουβάς	7.244.—	7.177.—	81) > Γεωργίου Καρατά.	8.435.—	8.306.—
11) > Ἀντωνίου Πατησίων	30.849.—	28.641.—	82) > > Κορυθαλ.	16.702.—	15.088.—
12) > Αἰμιλιανοῦ	19.539.—	16.575.—	83) > Διονυσίου	40.474.—	33.890.—
13) > Ἀνδρέου Κ. Πατησίων	1.000.—	1.000.—	84) > Δημητρίου Ἐυλοχερατ.	7.661.—	7.112.—
14) > Βασιλείου Πολυγώνου	78.373.—	61.609.—	85) > > Ν. Φαλήρου	24.994.—	21.923.—
15) Γεν. Χριστοῦ Χριστοκοπίδου	8.854.—	9.942.—	86) > Ἐλευθερίου	19.250.—	14.430.—
16) Ἀγ. Γεωργίου Καρῆ	83.109.—	64.624.—	87) Ἐυαγγελιστρίας	40.132.—	34.762.—
17) > > Δουργούτη	9.976.—	9.943.—	88) Ἀγ. Εὐθυμίου	2.343.—	2.343.—
18) > > Κυψέλης	56.635.—	48.994.—	89) Ζωοδόχου Πηγῆς	4.199.—	2.381.—
19) > > Β' Νεκροταφ.	14.249.—	14.249.—	90) Προφ. Ἡμοῦ	25.785.—	21.056.—
20) > > Λυκαβητοῦ	3.474.—	3.452.—	91) Ἀγ. Ἰωάννου Ρέντη	22.988.—	22.230.—
21) > > Ν. Σφαγείων	6.763.—	6.763.—	92) * Κωνσταντίνου	61.749.—	53.264.—
22) > > Ἐλευθερουπόλ.	27.447.—	24.071.—	93) Μαρ. Σπηῆρος Π. Κοκκ.	27.840.—	22.943.—
23) Προφήτου Δανιὴλ	30.911.—	29.401.—	94) Μαρτυρικώσεως	23.538.—	22.656.—
24) Ἀγ. Δημητρίου Ψυρῆ	19.945.—	13.891.—	95) Ἀγ. Νικολάου	14.562.—	13.327.—
25) > > Ἀμπελοκ.	6.432.—	6.687.—	96) > Ναιίου	8.965.—	7.717.—
26) > > Ν. Ἐλβετίας	9.779.—	9.784.—	97) > Παντελεήμονος Ταμπ.	15.827.—	12.481.—
27) > Διονυσίου Ἀρσολαγίου	84.616.—	82.797.—	98) > > Δραμ.	6.500.—	6.500.—
28) > Εἰρήνης	36.483.—	21.531.—	99) > Παρασκευῆς Ν. Καλλιπόλ.	18.475.—	18.435.—
29) > Ἐλευθερίου Ἀρσος	45.733.—	45.537.—	100) > Σοφίας	6.920.—	6.876.—
30) > > Κ. Πατησίων	15.941.—	14.588.—	101) > Στυρίδωνος	69.728.—	58.459.—
31) > Εὐφημίας Ν. Χαλκηδόνος	18.893.—	15.188.—	102) Ὑπεραγίας	12.828.—	12.402.—
32) > Ζώνης	76.504.—	51.841.—	103) Ἀγ. Φανουρίου	3.240.—	2.911.—
33) Ζωοδ. Πηγῆς Ἀκαθ.	109.242.—	109.227.—	104) Παναγ. Βλαχερνῶν		
34) Προφήτου Ἡλίου Παγκρατίου	44.920.—	42.577.—	Φιλόπτωχα Ταμεία Ν. Κοκκινιάς		
35) Ἀγ. Θωμᾶ Ἀμπελοκ.	12.511.—	12.322.—	105) Ἀγ. Νικολάου	8.995.—	8.831.—
36) > Θεοφάνους Ζωγράφου	19.019.—	16.375.—	106) > Γεωργίου	7.640.—	7.302.—
37) > Θεοδώρων	6.208.—	6.101.—	107) Ὅσιας Ζένης	6.432.—	5.776.—
38) Τριῶν Ἰσραηλῶν	23.411.—	23.397.—	108) Ἀγ. Ἰωάννου Χρυσ.	4.478.—	3.906.—
39) Ἀγ. Ἰωάννου Βαυλαγαμένης	8.401.—	7.586.—	109) > Ἀποστόλων Καραβᾶ	1.259.—	1.950.—
40) > > Γαργαρέτας	29.025.—	28.836.—	110) Γενν. Φωτόπου Ν. Κοκκ.	4.670.—	4.516.—
41) > > Ταυροῦ	4.025.—	3.800.—	Φιλόπτωχα Ταμεία Περιχώρων		
42) Κοιμ. Θεοτότου Κολοκυνθοῦς	2.500.—	2.500.—	111) Ἀγ. Αἰσιθέτου Π. Φιλήρου	36.274.—	36.234.—
43) > > Μινιαστρακ.	15.403.—	13.908.—	112) > Ἀποστόλων Τριζυφίων	3.813.—	3.781.—
44) > > Χρυσασπηλ.	33.949.—	34.405.—	113) > Ἀναργύρων Π. Φιλήρου	8.000.—	7.500.—
45) > > Χρυσοκαστρ.	2.556.—	3.458.—	114) Ἀναλήψας Βυλλισίων	3.351.—	2.624.—
46) > > Κυνσοῦργους	19.759.—	16.258.—	115) Ἀγ. Ἀναργύρων Ἀσκητῆς	1.621.—	1.621.—
47) > > Ν. Φιλιαδέφ.	25.844.—	25.286.—	116) > Ἀθανασίου Πλυζοῦ	9.424.—	7.511.—
48) Ἀγ. Κωνίου Ὀμονοίας	27.776.—	23.866.—	117) > Δημητρίου Μπουχάμ	3.343.—	2.879.—
49) > > Κολωνοῦ	89.364.—	82.054.—	118) Ἐυαγγελιστρίας Χαροκόπου	8.165.—	8.165.—
50) > Δου. ᾶ	61.117.—	60.238.—	119) Κοιμ. Θεοτόκου Ἀμμουσίου	16.147.—	15.004.—
51) > Μαρτίνης Θηραίου	9.000.—	8.783.—	120) > > Χολαργοῦ	10.059.—	9.547.—
52) > Μελατίου	18.127.—	18.127.—	121) > > Ἡμιουπόλεως	8.829.—	7.349.—
53) > Μαρτέλλης Βοτανικοῦ	7.725.—	7.725.—	122) Ἀγ. Κωνίου	8.627.—	6.702.—
54) Μεταμ. Σπηῆρος Πλάκας	29.088.—	25.325.—	123) > > Γλυφάδας	17.253.—	15.732.—
55) > > Συγγροῦ	16.413.—	13.894.—	124) > > Πυριτιδικοῦ	3.167.—	2.946.—
56) > > Κοπανᾶ	2.200.—	2.200.—	125) > > Μοσχάτου	13.055.—	11.974.—
57) Ἀγ. Νικολάου Πευκαγίων	48.896.—	46.342.—	126) Μαρ. Σπηῆρος	8.977.—	9.236.—
58) > > Ραγκαβᾶ	19.264.—	18.389.—	127) > > Καλλιθέας	10.536.—	9.362.—
59) > > Φιλοκάππου	17.556.—	16.345.—	128) > > Συμεώνων	6.064.—	4.232.—
60) > > Καισαριανῆς	9.480.—	9.478.—	129) Ἀγ. Νικολάου Ἀμμουσίου	12.405.—	12.405.—
61) > > Κ. Πατησίων	16.698.—	16.155.—	130) > > Χαλανδρίου	22.000.—	20.000.—
62) > Παντελεήμονος Ἀστρονῶν	111.316.—	70.162.—	131) > > Καλλιθέας	4.919.—	4.050.—
63) > > Ἱλισσοῦ	39.662.—	35.046.—	132) > Πάντων Χαροκόπου	24.293.—	23.217.—
64) > Παύλου	41.361.—	40.301.—	133) > Παρασκευῆς Ἀσκητῆς	19.496.—	16.796.—
65) > Πολυκάριπου Βοτανικοῦ	8.287.—	7.887.—	134) > Τριάδος Ἡρακλείου	10.904.—	10.846.—
66) > Στυρίδωνος	27.755.—	24.149.—	135) > Γεωργίου Χαροκόπου	6.598.—	5.764.—
67) > Σάββα Βιτανικοῦ	7.211.—	7.111.—			
68) > Στυλιανοῦ Ἄρσος	7.639.—	6.264.—			
69) Ταξιαρχῶν Π. Ἀγορᾶς	7.769.—	6.782.—			
70) Ἀγ. Τριάδος Κεραικικοῦ	23.669.—	18.258.—	Γενικὸν Φιλόπτωχων Ταμείον		
71) > > Βύρωνος	22.068.—	19.984.—		621.643.35	672.704.05
72) > > Ἀμπελοκήπων	8.724.—	7.034.—	Γενικὸν Σύνολον		
				2.975.691.—	2.597.410.80
				3.597.334.35	3.270.114.35